

(המשך מממור 19)

מבסס. אבל מי שנופל באותם 4%, הוא לא 4% מחוסרי-עבודה, הוא 100% מחוסרי-עבודה. אז אנחנו היום מגיעים... אני אמרתי לפני שלושה-ארבעה חודשים, ואמרתי על שאני רואה שחורות, נביאיועם, אמרתי שאנחנו נגיע בסוף השנה ל-7% אבטלה בממוצע. ואת אומרת שבמקומות מסויימים תהיה אבטלה של 18%-20%. אז תראה מה קרה, עוד לא הגענו לסוף-השנה!

אני מעריך שאחרי הבחירות להסתדרות יהיו פיטורים המוניים במערך ההסתדרותי. הם הגיעו לתחתית, ואז נגיע ל-12% אבטלה, וזה דבר קטסטרופלי, 12%! מדובר על מחוסרי-עבודה שיש לו מה לתרום, הוא יוצא החוצה, הוא בורח מהבית.

אז בא היום סגן-שר-אוצר, ואומר — אני חושב שמבחינה מסויימת זה אומץ-לב לומר את הדברים כפי שהוא אמר אותם, הוא יהיה OUTCAST במפלגה שלו לעולמים, ערב הבחירות להסתדרות הוא מעז לומר דבר כזה! אבל אם בא אדם, שהוא סגן-שר-האוצר, ואומר זוהי התחזית...

מה אתה רוצה שיעשה חייל שעומד לפני שיחרור? הוא כבר יתחיל לתכנן את כריחתו מהארץ?

● **בליברל יש לך מה דילמה מסויימת. יש לי אהדה רבה למה שאמרת, כי כאשר הייתי ילד הייתי במצב די דומה. אבל מה שאתה אויב מור הוא שהמדינה צריכה להתערב באופן מאסיבי כדי למנוע אבטלה, וזה כמעט ההיפך מהאידאולוגיה המסורתית של המפלגה הליברלית.**

אני זוכר שטילפנתי למילטון פרידמן, להודיע לו שביטלנו את הפיקוח על מטבעי החוץ. התשובה שלו הייתה: MY BOY, WHEN YOU WILL BANISH SOCIAL SECURITY, CALL ME. THERE IS NO MEANING TO EXCHANGE CONTROL. (בני, טלפן לי כשתבטלו את הביטוח הלאומי. לפיקוח על מטבע ור אין משמעות.)

ופעם, כשנפגשנו בארצות-הברית, אמרתי לו: מה את אומרת ביטול של SOCIAL SECURITY? יש לנו בעייה של אלמנות, של אנשים שאינם יכולים לפרנס את עצמם. אז הוא אמר: LET THEM GO TO THE STREETS. ("שילכו לרחוב").

וזה השקפה שאפשר לחיות איתה? אם זה ליברליזם, אני לא 100% ליברלי. אני חושב שהמדינה חייבת, בתנאי-חרות מתקבלים על הדעת, לדרוג למקומות-עבודה, כדי שמי שרוצה לעבוד יוכל לעבוד וימצא מקום עבודה.

● **אם מותר לי רגע להתעכב על מושגים תיאורטיים — למושלג ליברליזם יש משמעות שונה במי קומות שונים. באירוסה, ליברליזם פירושו אי-התערבות, או התערבות מינימלית, של הממשלה בתהליכי-המשק. בארצות-הברית כיום ליברליזם פירושו כמעט ההיפך, הבטחת ביטחון סוציאלי, והשמרנים הם דווי קא הדורשים אי-התערבות הממדי של הממשלה. מה לדעתך צריך להיות ליברליזם ישראלי?**

יש לי בכלל ריעה על המיפלגות הליכ"ר רליות: המיפלגות הליברליות הולכות ונעל" מות בעולם, ואם הן שומרות על עצמאותן הן שומרות את זה במיסגרות מאוד מצומצמות. למה? משום שהמיפלגות השמרניות והמפי לגות הסוציאליסטיות אימצו את החלק-הארי של התיאוריה הליברלית. יש היום הכרה בין הליברליזם של המיפלגות הליברליות של סטלי פרקינסון, ושל דויד יאנג, ושל מרגרט תאצ'ר? אין שום הברל!

● **אני חושב שיש. למרגרט תאצ'ר לא אכפת שיש מובטלים, להי פך...**

זה לא מדוייק. היא רק אמרה שאי-אפשר

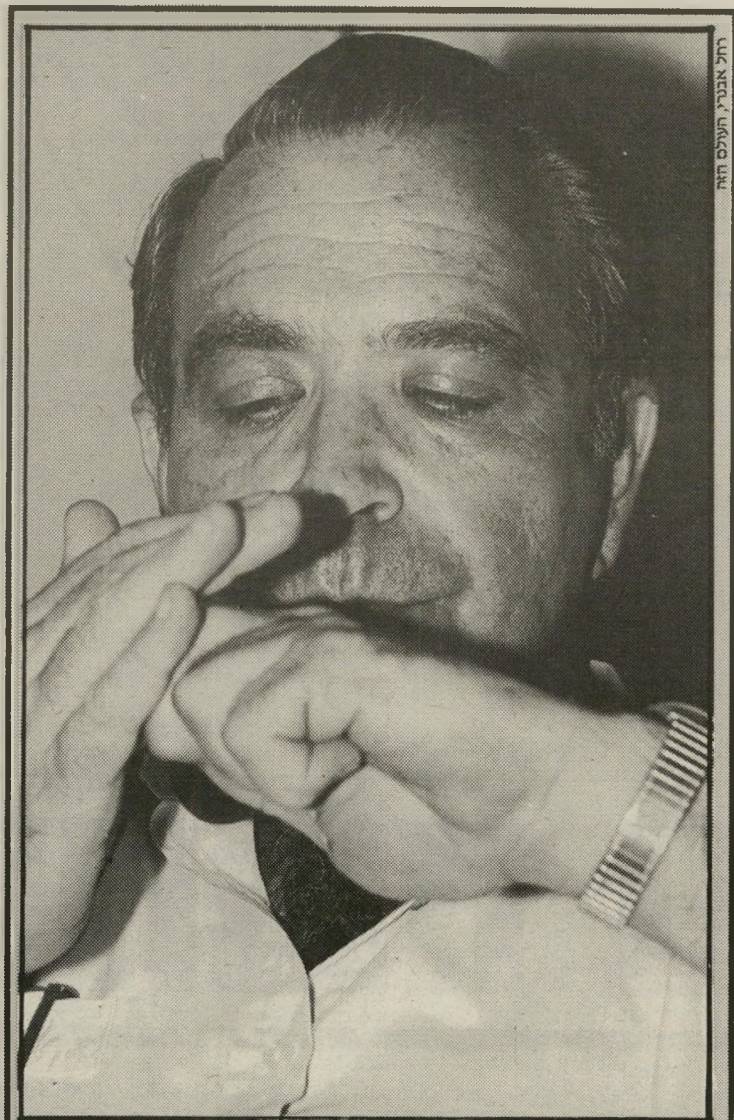
לפרנס את המובטלים במערכות שהיו תמיד נחשלות. צריך לבנות ולשפר את המערכות, כדי שהן תוכלנה לתת תעסוקה קונסטרו קטיבית.

● **מישהו יכול לטעון שביליין אמר משהו דומה.**

ביילין... אני חושב שמר ביילין אמר... זו טעות לומר דבר כזה פתאום כסגן-שר. אם

● **היא קיימת, נגיד, בתור... שלך.**

● **בתור מין שלד כזה, בתור זיכרון. אני זוכר אותה כמופלגה של ימין מתון, מיפלגה יוונית. בשעתו דיברתי עם יוסף ספיר, שהיה מעין האב הרוחני שלך. הוא דיבר על הערבים ועל השלום בסיגנון של**

רחל אבנר, העניין הוא

שאלה: ארליך אמר שיש במיפלגה הליברלית פת, אנטיפאט ופסיכופאט. למוי התכוון? פת: אתה מתאר לך. השלישיה הזאת עדיין קיימת.

יונה. והנה יש לנו איש כמו יצחק מודעי, המצרף את עצמו לימין הקיצוני.

המיפלגה הליברלית הלכה ונהרסה בקצב מהיר. קיומה כמיפלגה היה תוצאה של ישיבה בכינה של מים חמים, פושרים, ואז נעים לשבת ואיש לא רצה לצאת ממנה.

כמעט מאז מותו של יוסף ספיר הייתי במיפלגה הליברלית, זאב מאוד בודד, משום שאני חושב... אולי זו התרבות. לא יכולתי להשתלב בכל אלה. לא מצאתי כל דרך להי קמת סיעה בתוככי המיפלגה, אלא תמיד היי תי יחד עם חברים שמאוד איכזבו אותי. המיפ לגה הפכה שדה-קרב למילחמות פנימיות בין 10 או 20 חברים, שמשום-מה חשבו שהם בא מת צמרת.

● **מילחמות מאוד מפלבלות, מפני ני ששריר היה פעם פעם ופעם שם, פעם עם מודעי, פעם עם...**

המיפלגה איברה את חיוניותה והצטרפה

אצל אחותה הבכירה, תנועת-החרות. היא לא היתה צריכה להתמודד עם האתגרים האל-טורליים של מערכות-בחירות.

● **אתה חושב בדיעבד שההליכה לגחילי ב-1965 היתה טעות?**

אני חושב שהיא היתה טעות, משום שהיא לא הושלמה. היו צריכים ללכת לגחיל כדי להקים את התנועה הלאומית הליברלית ו-מיפלגת-מרכז, ולהתאחד עם חרות בשנה ה ראשונה, או לכל המאוחר בשנה השנייה. 25 שנה של צעידה במקום, של מין אירוסין, שהיו כחלקם אירוסין כפויים, זה קילקל את המיפלגה הליברלית.

● **את מי אתה מאשים, בעצם? את שימחה ארליך?**

אני מאוד מאשים את ארליך. הוא נפטר, מנחתו ערן, אבל אני מאוד מאשים אותו, משום שארליך, בתמורה לשריבטי המלכותי, היה מוכן להתעלם לחלוטין מעקרונות, מי-הסייחנות. הוא לא היה איש רע כטיבעו. הוא היה איש נבון. אינני יודע אם היה איש חכם. הוא ידע תמיד להציג פסארה של חוכמה, אבל החוכמה הזאת היתה תערובת של תבונה ושל ערמוניות.

● **הוא אמר פעם שיש במיפלגה הליברלית פת, אנטיפאט ופסיכופאט. פאט.**

אני הייתי חביבו. מי היה פסיכופאט? למוי הוא התכ-וין?

אתה מתאר לך. השלישיה הוו עוד קיימת. אני הייתי חביבו עד תקופה מסויימת.

אני זוכר שב-77' כשהליכוד ניצח בבחירות ועמדנו להקים ממשלה, שימחה ארליך קרא לי לארוחת-צהריים אחת, ושנייה, ושלישית. פעם הוא שילם ופעם אני שילמתי. תמיד כמיסעדה טרי-אונה. אני ידעתי מה שהוא רוצה לדבר איתי, אבל הוא לא העז. אז שאלתי אותו: תגיד לי, שימחה, עד מתי נפרנס את אנרמיקוי, מה אתה רוצה?

הוא אמר: רציתי להגיד לך שאני לא את מודך כך להיות שר בממשלה, אני אתמוך במ שה ניסים כשר בלייתיק ובאריה דולצ'ין כשר-לענייני-היהעם-היהודי. הוא כמובן יהיה שרה-אוצר.

אז שאלתי מדוע, אז הוא אמר שהוא חושב שאני צריך לעבור את השלב ולהיות סגן-שר המיסחור-והתעשייה אצל ייגאל הורוביץ.

אז אני אמרתי לו במקום: אני לא מתרגש, אני הרי ידעתי שתגיע לכך. לדולצ'ין, באותה העת, הוא ספיר שהוא דואג לו להיות שר חוץ. אז אמרתי לו: אני לא מתרגש מזה, אבל אתה חושב שאתה התבגרת ואתה מילאת את כל אסמך, ואני נשארת הילד בין הילדים? אני כבר הייתי בפועל סגן-שר אצל ספיר ב-1970, לא נכנסתי לתפקיד אך ישבתי בליש כת שרה-התעשייה-והמיסחר יחד עם יוסף ספיר, מינואר 1970 ועד ספטמבר, כשפרשנו מהממשלה, ויוסף ספיר היה באותה תקופה שרה-המיסחור-והתעשייה...

● **בממשלת האחדות של גולדה.**

...אז אתה שולח אותי היום להיות סגנו של ייגאל הורוביץ? אתה מעוניין להיות היחיד בממשלה. משה ניסים יהיה שר בלייתיק, ומה זה דולצ'ין שר-לענייני-היהעם-היהודי? איזה מין שר זה? ואתה שרה-אוצר. אני לא מתרגש, אבל מה יש להתובת, אתה תציע את הצעותיך ואני אעמוד לבחירה, ונראה מה תהיינה התוצאות. והתוצאות היו שבעת הספירה, כמעט עד לרגע האחרון, הפרש-הקולות בינינו היה לטובתי.

● **בין מי למי?**

בין ארליך לביני. בסופו של דבר הוא קיבל 148 קולות, ואני 141. זה היה כל ההפרש. אז אמרו שהחבורה זוכרת לי חסד-נעורים מימיו של יוסף ספיר. אני לא מכיר במערכת הפור-ליטית שזוכרים לך חסד-נעורים, בוודאי שלא אחרי תקופה שאותה הנעורים כבר לא קיימים.

בי-1981, אחרי הבחירות, חשש שימחה

* אז בעל מיסערת טריאנה בתל-אביב